

ECONOMÍA E ORGANIZACIÓN DE EMPRESAS

Aclaracións: As preguntas curtas (da 1 á 4) contéstense brevemente (de 3 a 5 liñas). O problema (pregunta nº 7) ten unha valoración máxima de 3 puntos (1 punto cada apartado).

OPCIÓN 1

- 1.- Identifica e define brevemente dous dos signos distintivos dunha empresa (0,75 ptos.)
- 2.- ¿Que se entende por período medio de maduración? (0,75 ptos.)
- 3.- ¿En que consiste a aplicación do método do prezo medio ponderado na valoración de existencias? (0,75 ptos.)
- 4.- ¿A que se refire o principio de unidade de mando na empresa segundo Fayol? (0,75 ptos.)
- 5.- Visións do papel do empresario no pensamento económico: resume os aspectos máis característicos de tres formulacións distintas identificando os autores que as propoñen. (2 ptos.)
- 6.- As contas anuais dunha empresa: concepto, estrutura e contidos (2 ptos.)
- 7.- Dado o balance dunha empresa a 31 de decembro de 2001 (en unidades monetarias):

ACTIVO		PASIVO	
Mercadorías	3.000	Débedas a Corto Prazo con entidades Crédito	15.000
Terreos	8.000	Capital Social	21.000
Construcións	24.000	Provedores	2.000
Bancos	5.000	Débedas a Longo Prazo con entidades de Crédito	4.000
Mobiliario	2.000		
TOTAL ACTIVO	42.000	TOTAL PASIVO	42.000

Información complementaria sobre ratios: $L = \frac{\text{disponible} + \text{realizable} + \text{existencias}}{\text{pasivo circulante}}$; $G = \frac{\text{esixible total}}{\text{fondos propios}}$

Pídese:

- a) Presenta o balance da empresa agrupado en masas patrimoniais. (1 pto.)
- b) Calcula o Fondo de Manobra e indica a situación na que se atopa a empresa. (1 pto.)
- c) Calcula as ratios de endebedamento total e liquidez. Interpreta os resultados alcanzados. (1 pto.)

OPCIÓN 2

- 1.- ¿En que se diferencian as empresas públicas, privadas e mixtas? (0,75 ptos.)
- 2.- ¿Cal é a finalidade do balance social dunha empresa? Menciona algúns dos indicadores que o integran (0,75 ptos.)
- 3.- ¿Para que se utiliza o método de Wilson na xestión de stocks? (0,75 ptos.)
- 4.- Distingue entre organización formal e informal nunha empresa (0,75 ptos.)
- 5.- A dimensión empresarial: concepto, criterios de medición, estratexias de crecemento, vantaxes e inconvenientes das PEME. (2 ptos.)
- 6.- Fontes de financiamento da empresa: concepto e modalidades (distinguindo entre financiamento externo e interno e entre financiamento a curto e a longo prazo). (2 ptos.)
- 7.- Unha empresa rexistrou as seguintes operacións no seu almacén durante o mes de febreiro:

01-02 EXISTENCIAS INICIAIS: 500 unidades a 750 euros por unidade.
 10-02 COMPRA: 750 unidades a 770 euros por unidade
 15-02 VENTA: 1.000 unidades
 19-02 COMPRA: 800 unidades a 875 euros por unidade
 28-02 VENTA: 975 unidades

- a) Valora as existencias de mercadorías no almacén desta empresa utilizando o método L.I.F.O. (1 pto.)
- b) Valora as existencias de mercadorías no almacén desta empresa utilizando o método F.I.F.O e explica a diferenza fundamental entre os métodos L.I.F.O. e F.I.F.O de valoración de existencias (1 pto.)
- c) ¿Cal dos métodos se aproxima máis a unha valoración real das existencias nun entorno de inflación? ¿Por qué? (1 pto.)

ECONOMÍA E ORGANIZACIÓN DE EMPRESAS

Aclaracións: As preguntas cortas (da 1 á 4) contéstense brevemente (de 3 a 5 liñas). O problema (pregunta nº 7) ten unha valoración máxima de 3 puntos (1 punto cada apartado).

OPCIÓN 1

- 1.- ¿Qué se entende por integración empresarial vertical? Ilustra a túa resposta cun exemplo. (0,75 pts.)
- 2.- ¿Qué é o Rexistro Mercantil e cal é o seu obxectivo?(0,75 pts.)
- 3.- ¿Qué é o Leasing? Pon un exemplo da súa utilización. (0,75 pts.)
- 4.- ¿Qué é o LIFO e cómo se aplica? (0,75 pts.)
- 5.- Fiscalidade do empresario social: identifica os principais impostos os que está suxeito, definindo a base imponible e o feito imponible dos mesmos. (2 pts.)
- 6.- Explica o que é un organigrama e pon exemplos de diferentes estruturas organizativas. (2 pts.)
- 7.- Unha inversión require un desembolso inicial de 20.000.000 de unidades monetarias (u.m.), dura dous anos, no primeiro dos cales xera un cobro de 30.000.000 de u.m. e no segundo de 40.000.000 de u.m. Ademais, precisa un pago de 10.000.000 de u.m. o primeiro ano e outro de 20.000.000 u.m. o segundo. A taxa de desconto desta inversión é do 12 %.
 - a) Calcula o Valor Actual Neto desta inversión. (1 pto.)
 - b) Determina a Taxa de Rendibilidade Interna da inversión. (1 pto.)
 - c) Atendendo os resultados dos apartados anteriores ¿realizarías esta inversión? Razona a túa resposta. (1 pto.)

OPCIÓN 2

- 1.- ¿Qué significa que as cooperativas carecen de finalidade lucrativa? Menciona algún exemplo de cooperativa. (0,75 pts.)
- 2.- Distingue os tres tipos de empresa segundo a participación do Estado na súa propiedade. (0,75 pts.)
- 3.- ¿Qué é o fondo de manobra? ¿Cómo se calcula? (0,75 pts.)
- 4.- ¿Qué é o método de Wilson e para que se utiliza? (0,75 pts.)
- 5.- A integración empresarial: concepto, causas e fórmulas de integración. (2 pts.)
- 6.- Explica os principios básicos da organización empresarial, distinguindo os relacionados co desenvolvemento vertical e os relacionados con desenvolvemento horizontal. (2 pts.)
- 7.- Unha empresa elabora golosinas a un prezo de venda de 0,25 euros. Os custos de alugamento do local ascenden a 1.500 euros, os de man de obra fixa a 1.606 euros e outros custos fijos supoñen 500 euros. Por outra parte se sabe que os custos variables supoñen 0,1 euros por produto.
 - a) ¿Con qué volume de ventas comeza a empresa a obter beneficios? (expresaos en unidades físicas e monetarias). ¿Qué nome recibe a cifra así obtida? (1 pto.)
 - b) Sabendo que a empresa ten capacidade para producir e vender 29.000 unidades, ¿cal sería o nivel máximo de beneficios que podería obter?(1 pto.)
 - c) Representa graficamente os ingresos totais e os custos totais indicando as cifras obtidas no apartado a). (1 pto.)

CONVOCATORIA DE XUÑO

Criterio válido para ambas opcións: nas catro preguntas cortas (de 0,75 ptos.) e nos casos nos que non se ofrezan definicións exactas e precisas dos conceptos, valoraranse positivamente os exemplos, aclaracións ou explicacións relativas a aqueles.

Na valoración das demais preguntas aplicanse os seguintes criterios á hora de desglosar a puntuación máxima que se pode acadar en cada unha delas:

OPCIÓN 1

1ª Signos distintivos: Nome Comercial – Rótulo do Establecemento – Marca

2ª Período medio de maduración: expresa o tempo que a empresa tarda en recuperar unha unidade monetaria desde que se invirte no proceso productivo ata o cobro dos produtos vendidos.

3ª Método do precio medio ponderado: Consiste en valorar as existencias almacenadas segundo o precio de entrada respectivo. Este sistema valora as saídas de almacen de acordo coa media do precio de adquisición das existencias ponderandolas polas cantidades adquiridas.

4ª Principio de Unidade de Mando: Refírese á conveniencia de que cada subordinado só reciba ordes dun xefe.

Criterio de valoración: cada unha das preguntas cortas valorarase con 0,75 se a resposta se considera correcta, 0 en caso contrario

5ª Exemplos de autores co correspondente aspecto básico que destacan do empresario:

Schumpeter: empresario innovador

Galbraith: empresario tecnócrata

Simon: empresario tomador de decisións

Knight: empresario que asume risco

A. Smith: empresario que aporta o capital

Criterio de valoración: Identificación dun autor con explicación do risco máis característico do empresario (0,75), dous autores (1,5 ptos.), tres autores (2 ptos.)

Balance: Documento contable que reflicte a situación patrimonial da empresa (bens, dereitos e obrigacións). Estructura: Activo e Pasivo

Pérdidas e ganancias: documento contable que informa sobre a formación de resultados do exercicio por diferenza entre ingresos e gastos. Estructura: Resultados de explotación, resultados financeiros, resultados extraordinarios.

Memoria: documento contable que completa, amplía e comenta a información contida no balance e na conta de perdas e ganancias.

Criterio de valoración: Caracterización do balance e aclaración sobre estrutura e contido (0,75 ptos.). Caracterización da conta de Perdas e Ganancias con aclaración sobre estrutura e contido (0,75). Mención

de Memoria e alusión ó seu contido (0,5 ptos.). (Nota: no caso de que unicamente se mencionen as contas, por cada unha das contas que se mencione otorgarase unha cualificación de 0,25 ptos.)

7ª a)	Activo	
Activo fixo:		34.000
Terreos		8.000
Construcións		24.000
Mobiliario		2.000
Activo circulante:		8.000
Mercaderías		3.000
Bancos		5.000

	Pasivo	
Pasivo Fixo:		25.000
Capital Social		21.000
Débedas a l.p con Ent. Cre.		4.000
Pasivo Circulante:		17.000
Débedas a c.p. con Ent. Cre.		15.000
Proveedores		2.000

b) Fondo de Manobra:

* Activo Circulante – Pasivo Circulante = 8.000 – 17.000 = -9.000

* Pasivo Fixo – Activo Fixo = 25.000 – 34.000 = -9.000

A empresa está en suspensión de pagos

c) Ratio de endebedamento (G) = $\frac{15.000 + 4.000}{21.000} = 0,90$

Ratio de liquidez (L) = $\frac{5.000 + 3.000}{17.000} = 0,47$

Comentarios:

* Problemas de liquidez

* Forte endebedamento a c.p

Criterio de valoración:

No apartado a) 1 pto. Se se agrupan correctamente os elementos patrimoniais en Activo Circulante, Activo Fixo, Pasivo circulante e Pasivo fixo.

Apartado b) 0,5 ptos. polo cálculo correcto do Fondo de Manobra e 0,5 ptos. pola correcta interpretación.

Apartado c) 0,25 ptos. polo cálculo correcto de cada unha das ratios e 0,5 ptos. Por unha interpretación razoable.

OPCIÓN B

1ª Criterio de titularidade da propiedade:

Pública: son propiedade do Estado ou dalgún organismo público

Privada: a súa propiedade e xestión encóntrase en mans da iniciativa privada

Mixta: coexisten a titularidade pública e privada.

2ª Balance Social: En xeral engloba todo o que afecta ó empresario e o seu entorno e en particular refírese ás relacións da empresa cos seus traballadores. Informa sobre

CRITERIOS DE AVALIACIÓN / CORRECCIÓN

a responsabilidade social da empresa na súa relación cos axentes sociais. Indicadores: gastos en seguridade, formación, consecuencias da actividade sobre o medio ambiente, etc.

3º Método de Wilson: Permite determinar o volume óptimo de existencias que debe manter o empresario.

4º Organización formal: aquela que foi deliberadamente definida pola alta dirección ó establecer como serán os postos, as relacións de autoridade, etc.

Organización informal: non está definida pola alta dirección e xurde de forma espontánea.

Criterio de valoración: cada unha das preguntas cortas valorarase con 0,75 se a resposta se considera correcta, 0 en caso contrario.

5ª Dimensión empresarial: Tamaño da empresa

Criterios de medición: Ventas ou cifras de negocios, recursos propios, número de empregados, volume de produción, importe dos beneficios, etc.

Estratexias de crecemento: Aumentar a cuota de mercado, diversificar a carteira de produtos, diversificar actividades, abrir novos mercados, lanzar novos produtos.

Ventaxas: cercanía ó cliente, flexibilidade (capacidade de adaptarse a circunstancias cambiantes), motivación e autonomía

Inconvenientes: dificultades de financiación, dificultades para a inversión en tecnoloxía, dificultades para contratar recursos humanos cualificados, etc.

Criterio de valoración: Concepto e comentario de varios criterios de medición (0,75 pts.), mención a algunha estratexia de crecemento (0,25 pts.), alusión a algunha ventaxa (0,5 pts.), referencia a algún dos inconvenientes (0, 5 pts.)

6ª. Fontes de financiación

Concepto: Obtención de recursos necesarios para a empresa provenientes de diferentes orixes (fontes financeiras).

Financiación interna (Autofinanciación): xerada pola actividade propia da empresa: Reservas, beneficios do exercicio, amortización e provisións

Financiación externa: obtida do exterior da empresa. á súa vez pode ser propia (aportacións dos socios, ampliacións de capital) ou allea (créditos, préstamos, emisión de obrigacións, etc.)

Financiación a longo prazo: Aquela con periodo de devolución superior a un ano (ex. Préstamos bancarios, leasing.)

Financiación a corto prazo: Aquela con periodo de devolución inferior a un ano (proveedores, desconto comercial, etc.)

Criterio de valoración: 0,75 pts. pola correcta caracterización de cada unha das formas de financiación que se distinguen atendendo á súa orixe (interna-externa), 0,5 pts. Se se distingue correctamente a financiación a corto e a longo prazo

7ª a) L.I.F.O

01-02 EXI. INIC: $500 \times 750 = 375.000$

10-02 COMPRA: $750 \times 770 = 577.500$

15-02 VENDA: $1.000: 750 \times 770 + 250 \times 750 = 765.000$

19-02 COMPRA: $800 \times 875 = 700.000$

28-02 VENDA: $975: 800 \times 875 + 175 \times 750 = 831.250$

EXI. F: $75 \times 750 = 56.250$

b) F.I.F.O

01-02 EXI. INIC: $500 \times 750 = 375.000$

10-02 COMPRA: $750 \times 770 = 577.500$

15-03 VENDA: $1.000: 500 \times 750 + 500 \times 770 = 760.000$

19-03 COMPRA: $800 \times 875 = 700.000$

28-03 VENDA: $975: 250 \times 770 + 725 \times 875 = 826.875$

EXI. F: $75 \times 875 = 65.625$

Diferencia:

No método F.I.F.O. as existencias máis antigas (as primeiras en entrar) son as primeiras en saír, quedando as existencias finais valoradas en función dos precios das últimas entradas.

No método L.I.F.O. as últimas mercaderías que entraron en almacén son as primeiras en saír, quedando as existencias finais valoradas ós precios das existencias máis antigas (as primeiras en entrar).

c) o F.I.F.O. debido a que as existencias finais quedan valoradas ós precios das últimas entradas, que recollen os efectos da inflación.

(Nota: Ó empresario pode resultarlle máis interesante a aplicación do método LIFO polos seus efectos na determinación dos resultados

Apartado a) 1 pto se se calcula correctamente o valor das existencias polo método indicado

Apartado b) 0,75 pts polo cálculo correcto do valor e 0,25 pts pola distinción que se pide

Apartado c) valorarase positivamente toda resposta na que se xustifique razoablemente a oportunidade de utilizar calquera dos dous métodos de valoración.

CONVOCATORIA DE SETEMBRO

Criterio válido para ambas opcións: nas catro preguntas cortas de cada unha das opcións (cunha puntuación máxima de 0,75 pts.) e nos casos nos que non se ofrezan definicións exactas e precisas dos conceptos, valoraranse positivamente os exemplos, aclaracións ou explicacións relativas a aqueles.

Nas preguntas cunha puntuación máxima de 2 puntos, ademáis de considerar a medida en que se axusta o contido da resposta ó que se pregunta, a valoración graduarase atendendo á claridade expositiva e á utilización adecuada dos conceptos fundamentais

No relativo á pregunta práctica (problema), na valoración de cada un dos apartados nos que se pida efectuar un cálculo, terase en conta non só o resultado puntual, senón tamén a corrección (coherencia) do planteamento. Ademáis, cada un dos apartados valorarase independentemente, de tal forma que se está ben planteado, a puntuación do apartado en cuestión non se verá influida negativamente por cálculos equivocados que se arrastren de apartados anteriores.

Na valoración das demais preguntas e dos exercicios prácticos aplícanse os seguintes criterios á hora de desglosar a puntuación máxima que se pode acadar en cada unha delas:

OPCIÓN 1

Pregunta nº 5.- Por cada imposto mencionado 0,25 pts. Identificación da base imponible en cada un dos casos 0,25 pts. Identificación do feito imponible en cada un dos impostos mencionados 0,25 pts. a puntuación máxima acadable nesta pregunta é de 2 pts.

Pregunta nº 6.- Explicación da diferenza entre organización vertical e horizontal (0,5 pts.), identificación e explicación

de algún dos principios relacionados co desenvolvemento vertical (0,75 pts.), identificación e explicación de algún dos principios relacionados co desenvolvemento horizontal (0,75 pts.)

Pregunta nº 7.

a.) Planteamento correcto da expresión que permite calcular o VAN (0,5 pts.), cálculo correcto do valor concreto do VAN (0,5 pts.)

b) Planteamento da expresión que permite calcular a TRI (0,5 pts.), cálculo correcto do valor concreto da TRI (0,5 pts.)

c) Razoamento correcto (i.e. comparación da TRI obtida coa taxa desconto): 1 pto.

OPCIÓN 2

Pregunta nº 5.- Causas: (0,25 por causa mencionada, máximo 0,75 pts.). Distinción entre integración vertical e horizontal (0,25 pts). 0,5 pts. por fórmula de integración mencionada (máximo 1 pto.)

Pregunta nº 6.- Explicación da idea de organigrama 0,5 pts. Por cada exemplo de estrutura organizativa correctamente explicada (0,75 pts.) a puntuación máxima acadable nesta pregunta é de 2 pts.

Pregunta nº 7.

a) Cálculo correcto de cifra do volume de vendas en unidades físicas (0,5 pts.), en unidades monetarias (0,25 pts). Identificación do umbral de rentabilidade (0,25 pts.).

b) Determinación da cifra de beneficio máximo (1 pto.)

c) Na representación gráfica 0,25 pts. por cada función correctamente representada e 0, 25 pts. pola correcta identificación das cifras calculadas no apartado a).